

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu: **Geografie cestovního ruchu**

Vyučující:
Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Regionalizace cestovního ruchu 2

Amerika / USA a Kanada

Tato přednáška byla vytvořena pro projekt „Rozvoj
vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě“

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Předmět:

Geografie cestovního ruchu

Předpoklady cestovního ruchu v Americe

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ V Americe lze z pohledu vývoje kultury identifikovat několik dílčích regionů.
 - ❑ Původně byla osídlena indiánskými populacemi, od roku 1492 postupně kolonizována Evropany.
 - ❑ Španělské, portugalské, anglické a francouzské kolonie získaly v průběhu 18.-19. století samostatnost a politická mapa kontinentu se poté, tzn. ve 20. století, změnila už jen nepatrně. Největší změny byly ve 20. století zaznamenány v geograficky nejpestřejší oblasti karibských ostrovů.
 - ❑ Zhlediska novověkých kulturních oblastí se Amerika dělí také na dvě části stejně jako v případě přírodního dělení, ale hranice mezi nimi leží z větší části na řece Rio Grande mezi Mexikem a Spojenými státy.
-

Předpoklady cestovního ruchu v Americe

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- ❑ Na sever od ní vymezujeme Severní Ameriku v užším vymezení, někdy také nazvanou Angloamerika, protože zahrnuje státy kolonizované původně Velkou Británií, tedy Spojené státy a Kanadu. Jsou to nejvyspělejší země světa a dorozumívacím jazykem je v nich angličtina.
 - ❑ Na jih od Rio Grande leží Latinská Amerika složená ze středoamerických a jihoamerických zemí, které byly původně španělskými a portugalskými koloniemi. Mezi nimi se nacházejí sice i drobná území kolonizovaná jinými zeměmi (zejména v Karibiku), ale ty se zdůvodu nutné generalizace neberou váhu. Jižní část Ameriky je ekonomicky méně vyvinutá než severní, v jejím obyvatelstvu je významněji zastoupená původní indiánská složka a dorozumívacími jazyky jsou obvykle španělština a portugalština.
-

Regionalizace Ameriky z pohledu cestovního ruchu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- ❑ Cestovní ruch v Americe nelze analyzovat jako jeden celek. Rozdíly mezi jednotlivými částmi kontinentu jsou na to příliš velké.
 - ❑ Představitelé Světové organizace cestovního ruchu při OSN (United Nations World Tourist Organization –UN WTO) se sídlem v Madridu. Rozdělili americký kontinent na čtyři části:
 - Severní Ameriku
 - Střední Ameriku
 - Karibik
 - Jižní Ameriku
 - ❑ Rozdělení Světové organizace cestovního ruchu se opírá především o přírodní kritéria a málo zohledňuje kritéria kulturní a ekonomická. Vznikají tak dva obrovské a dva relativně malé regiony.
-

Regionalizace Ameriky z pohledu cestovního ruchu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁROVINĚ

- ❑ Severní Amerika je ve vymezení WTO regionem kulturně málo homogenním, protože zahrnuje USA, Kanadu a Mexiko, které je kulturně a hospodářsky určitě mnohem podobnější zemím Latinské Ameriky a nikoli svým severním sousedům. Proto použijeme odlišné regionální členění, které lépe zohlední kulturně-historická kritéria. Rozdíl je vzařazení Mexika do Střední Ameriky.

 - ❑ Naše členění je následující:
 - Severní Amerika (pouze Spojené státy a Kanada)
 - Střední Amerika (Mexiko, malé státy pevninské Střední Ameriky až po Panamu)
 - Karibik (všechny ostrovy Karibského moře)
 - Jižní Amerika (shodná s přírodním vymezením kontinentu)
-

Severní Amerika – lokalizační předpoklady

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ Geografické charakteristiky Severní Ameriky vytvářejí dobré předpoklady pro cestovní ruch. Některá místa jsou celosvětovými přírodními unikáty. Podnebí v Severní Americe je velmi rozmanité. V Kalifornii, na pobřeží Mexického zálivu a na Floridě je subtropické, v nejrozsáhlejší části mírné, a na severu Kanady a na Aljašce polární. Jih Severní Ameriky je v létě velmi horký, teploty zde dosahují až 40°C.
 - ❑ Východní regiony mají díky vlivu Atlantiku více srážek, které klesají až zhruba k 100. poledníku z.d. (pak již jen prémie Velkých planin až po úpatí Skalnatých hor). Horské kotliny, resp. pánve na západě (Coloradská, Kolumbijská v Britské Kolumbii aj.) jsou naopak suché, na jihozápadě převažují pouště a polopouště. Západní pobřeží má díky vlivu Tichého oceánu příjemné podnebí jen ve velmi úzkém pruhu, protože bariéra Pobřežních hor zde leží těsně u pobřeží, jejich návětrné svahy jsou pokryty lesy, stejně tak směrem a východ Sierra Nevady, pásem Kordiller i Skalnatých hor.
-

Severní Amerika – lokalizační předpoklady

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Kanadské pobřeží Tichého oceánu je chladnější než jižnější pobřeží amerických států. Od severní části Kalifornie po pobřeží Britské Kolumbie se rozkládá oblast s velmi vysokými srážkami až 3000 mm/rok (obdoba Norského pobřeží). V pohořích na západě bývají v zimě silné mrazy a vydatné přivaly sněhu. Velké otevřené plochy středozápadu od severní části Texasu až po Jižní Dakotu jsou také spíše suché a od května do září se zde vyskytují silné větry a tornáda (tzv. Alej tornád).
 - ❑ Východ zasáhnou v zimě časté sněhové bouře (někdy až po sever Floridy, a to v důsledku vpádu studeného arktického vzduchu na jih a jeho střetu s teplým vzduchem na jihu. Silné uragány rodící se v Atlantiku občas zasáhnou ostrovy Karibiku, pobřeží Mexického zálivu a dokonce pobřeží Atlantiku až po stát New York. Kanada leží převážně v chladnější části mírného pásma, sever je již pod vlivem subpolárního a polárního podnebí.
-

- ❑ Povrch Severní Ameriky vytváří výrazná poledníková pásma. Na východě a ve středu jsou nížiny oddělené relativně nízkými Apalačskými horami (Mt. Mitchell 2037 m), které již nezasahují na území Kanady. Západ je hornatý, tvoří ho řada vysokých pohoří alpského typu. Obecně se nazývají Kordillery, ale jednotlivá horská pásma mají vlastníména (Skalnaté hory, Sierra Nevada, Kaskádové pohoří aj.).
 - ❑ Povrch severní části světadílu byl v dobách ledových zaledněn pevninským ledovcem, po němž zde zůstala řada jezer, z nichž nejvýznamnějších je pět jezer na pomezí USA a Kanady: Hořejší –Lake Superior 82 tisíc km² (největší sladkovodní jezero světa), Hurónské, Michiganské, Erijské a Ontario.
-

Severní Amerika – lokalizační předpoklady

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Flora a fauna Severní Ameriky je podobná evropské. Z živočišné říše známý grizzly je druhem medvěda, bizon je americkou odrůdou zubra. Vyskytují se zde však i druhy flóry, které se nevyskytují nikde jinde, například brovské sekvoje jsou nejvyšší známé stromy a světě dorůstající přes 100 m, které rostou jen v Kalifornii.
 - ❑ Příroda Severní Ameriky je velmi dobře chráněna. USA mají 58 národních parků, včetně nejstaršího národního parku věta Yellowstonekého (založen 1872), v Kanadě jich na počátku roku 2013 bylo 44.
 - ❑ V parcích funguje perfektní ochrana a informační služba v podobě tzv. rangers. Méně hodnotné lesní komplexy jsou označeny jako National Forests (Státní lesy) a významnější prérijní oblasti, které však nejsou součástí národních parků, jsou hráněny v kategorii grasslands (travnaté oblasti). Kompletní seznam národních parků USA je na adrese <http://www.nps.gov>. Kanadské národní parky jsou umístěny na: <http://www.pc.gc.ca/eng/index.aspx>. Státní lesy a travnaté oblasti (prérie) jsou na <http://www.fs.fed.us/land/staff/lar/index.html>
-

- ❑ Přírodní lokalizační předpoklady Severní Ameriky a její velmi významné kulturně-historické lokalizační předpoklady cestovního ruchu jsou oproti světadílům tzv. „starého světa“ omezenější. Jsou spojeny s kulturou původních obyvatel tohoto území, indiánů, kteří však dnes tvoří nepatrnou menšinu (asi 1 % obyvatelstva USA a 3 % obyvatel Kanady).
 - ❑ Z novověké historie to jsou památky dokládající osídlování „Divokého západu“, s nimi spjaté boje s indiány, dále pamětihodnosti týkající se historie USA, zejména míst bojů v doběobčanské války (1861–1865), různých „historical memorials“, „sites“ apod. jsou v zemi tisíce.
-

- ❑ Občanská válka v USA (1861-1865) byla nepochybně nejvýznamnější historickou událostí novověké Severní Ameriky. Její obraz je díky literatuře a filmu znám nejen v Americe, ale na celém světě.
 - ❑ Historická místa spojená s touto válkou, jako například místo prvního střetu Fort Sumter, bojiště velkých nebo významných bitev u Antietam, Manassas, Gettysburgu, Vicksburgu nebo místo kapitulace vojsk jihu v Appomattoxu, jsou pietně udržována a exponována tak, aby přilákala co nejvíc turistů.
 - ❑ Na řadě míst se konají představení tzv. „živé historie“, v podobě odehrání historických obrazů herci na příslušném místě. Někdy stačí jen aby průvodci byli oblečeni do dobových kostýmů, například v bývalé usedlosti hlavního velitele vojsk jihu generála Roberta Lee v Arlingtonu, která stojí uprostřed dnešního nejrozsáhlejšího a nejvýznamnějšího vojenského hřbitova na území USA.
-

Severní Amerika – lokalizační předpoklady

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Severní Amerika nabízí zásluhou své ekonomické vyspělosti jako turistické atrakce celou řadu technických výtvorů, které jsou často světové úrovně. Jde o mrakodrapy, televizní vyhlídkové věže, mosty, estakády, průplavy aj. Zvláštním typem turistické atrakce jsou tematické zábavní parky, které mají svůj původ právě v USA, avšak dnes je jejich výskyt už globální.
- ❑ Původně filmová společnost Walta Disneye, která se proslavila kreslenými filmy pro děti (Mickey Mouse, kačer Donald aj.) otevřela v roce 1955 v Anaheimu (Kalifornie) tematický zábavní park. Měl podobu obrovského lunaparku využívajícího popularity hrdinů Disneyových filmů. Disneyland se rychle stal nepřehlédnutelným magnetem pro turisty z celých Spojených států.
- ❑ Aby ho mohli navštívit i lidé z východního pobřeží, aniž by museli vážit cestu přes celý kontinent, společnost otevřela v roce 1971 v Orlandu na Floridě další park tohoto typu. Je to typicky americká atrakce, stala globální a Disneylandy začaly vznikat i na jiných kontinentech: 1983 poblíž Tokia, 1992 u Paříže a 2006 v Hong Kongu, Šanghaji (2014).

- ☐ Nejrozsáhlejším komplexem tematických zábavních parků navazujících na původní Disneyland je dnes Walt Disney World Resort v Orlando. U tohoto floridského města po úspěchu Disneylandu vznikly tematické zábavní parky dalších společností: Mořskýsvět - Sea World (1973) a Universal Orlando Resort (1990), který tvoří Universal Studios Florida (atrakce založené na prezentaci filmové a televizní tvorby) a Ostrov dobrodružství - Island of Adventure. Orlando se tak stalo městem s největší koncentrací zábavních parků na světě.
-

Severní Amerika – selektivní předpoklady

- ❑ Selektivní předpoklady rozvoje cestovního ruchu jsou zde vynikající: USA a Kanada mají ohromady téměř 350 mil. obyvatel. Je to jedno z neurbanizovanějších území světa. V metropolitních oblastech subregionu žije kolem 80 % obyvatel a nacházejí se zde některé ze světových metropolí: New York (20 mil. obyv.), Los Angeles (15 mil. obyv.), Chicago (7 mil. obyv.) a Toronto (5 mil. obyv.).
- ❑ HDP obou států patří k nejvyšším na světě jak celkem, tak i v přepočtu na obyvatele. Index lidského rozvoje (HDI) řadí oba státy do první desítky na světě.

Tabulka č. 2.1 - Základní indikátory zemí regionu (2010)

Země	Rozloha (v km ²)	Počet obyvatel (v tis.)	Hustota zalidnění (obyv./km ²)	Měna	HDP (US\$/ obyv.)	HDI (pořadí ve světě)
USA	9 363 329	310 810	33,2	US dolar	47 132	4.
Kanada	9 976 169	34 353	3,4	Kanadský dolar	45 888	8.

Statistické úřady USA a Kanady

Severní Amerika – selektivní předpoklady

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- ❑ Dalším selektivním předpokladem, který je výhodou tohoto regionu, je skutečnost, že se zde převážně mluví současným světovým jazykem číslo jedna, anglicky. Přestože sem od 16. století zasahovaly španělské kolonie ze Střední Ameriky, a menší území byla krátce kolonizována Francouzi, Nizozemci, Švédy, Dány a Rusy, celé zmiňované území nakonec ovládli Angličané.
 - ❑ Jediným pozůstatkem po francouzské kolonizaci je kanadská provincie Quebec, kde zůstala úředním jazykem pouze francouzština (podíl frankofonního obyvatelstva je asi 80 %). Původní indiánské byvatelstvo Severní Ameriky tvoří dnes pouze 1 % menšinu. Jinak zde převládají běloši, menší je podíl černochoů (dovážených sem v 16.–18. století pro práci na plantážích) a v důsledku novodobých migrací začínají být stále početnější i Asiaté.
-

Severní Amerika – selektivní předpoklady

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁROVINĚ

- ❑ Zvláštní skupinu tvoří obyvatelstvo různých ras pocházející z Latinské Ameriky, tzv. Hispánci. Výborným selektivním předpokladem Severní Ameriky je také její dlouhodobě demokratický politický systém, který je vzorem pro mnoho demokracií na celém světě.
 - ❑ To všechno tvoří téměř ideální selektivní předpoklady pro vývoj cestovního ruchu na světě s jediným omezením, jímž je přílišný důraz na pracovní nasazení a poměrně tvrdý systém sociálního zabezpečení.
 - ❑ Dovolená je zde obecně kratší než v Evropě, což je pro cestovní ruch určitým omezením i přes vyšší příjmy obyvatel USA a Kanady ve srovnání s většinou ostatních zemí světa.
-

- ❑ Vysoký rozvoj hospodářství USA a Kanady jsou také zárukou dobré úrovně realizačních předpokladů. Díky vyspělé ekonomice má Severní Amerika nejlepší infrastrukturu – včetně dopravní, hotelové aj., která podmiňuje úroveň cestovního ruchu. Automobilová doprava je nejrozšířenější na světě, letecká doprava je přístupna i nižším příjmovým skupinám obyvatelstva.
 - ❑ O aktuálním stavu dopravy ve Spojených státech se dozvíte více na stránkách vlády USA: <http://www.usa.gov/Citizen/Topics/Travel.shtml>, o stavu dopravy v Kanadě na stránkách kanadské vlády: <http://canada.gc.ca/aboutcanada-ausujetcanada/tour/menu-eng.html>
-

- ❑ Cestovní ruch v USA formálně spadá pod federální Úřad pro obchod (Department of Commerce), v jehož rámci funguje Úřad pro cestovní ruch a turistický průmysl – Office of Travel and Tourism Industry (<http://tinet.ita.doc.gov>). Poradním orgánem vlády je U.S. Travel and Tourism Advisory Board.
 - ❑ Vládní úřady mají ale spíše charakter centra shromažďujícího informace z této oblasti než skutečného řídicího centra. Obdobnou roli mají i úřady pro obchod, dopravu a přírodní zdroje v jednotlivých státech. V celých Spojených státech fungují také navšech úrovních (federální, státní a regionální) asociace, agentury cestovního ruchu, například National Park Foundation (www.nationalparks.org).
-

Vývoj, fakta a data o cestovním ruchu v Severní Americe

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ Díky rychlému hospodářskému rozvoji dostali první obyvatelé Severní Ameriky šanci cestovat jen pro svoje potěšení již v 19. století. Ale byli to tehdy pouze příslušníci vyšších společenských vrstev. Cesty na větší vzdálenosti byly v první polovině 19. století obtížné, protože dopravní infrastruktura byla nevyhovující.
 - ❑ Prvním faktorem, který přispěl k demokratizaci cestování, byla železnice. Ve druhé polovině 19. století vznikla většina severoamerických železnic. Dokončeny byly v roce 1869 propojením východního a západního pobřeží.
 - ❑ Železniční síť USA a Kanady propojila všechna větší města. Tehdy začaly vznikat také agentury zprostředkující trávení volného času na cestách mimo domov.
-

Vývoj, fakta a data o cestovním ruchu v Severní Americe

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁROVINĚ

- ❑ Další demokratizaci cestovního ruchu Severní Ameriky způsobil masový rozvoj automobilismu, výstavba cest a později i dálnic. První automobily se zde objevily již v 90. letech 19. století.
 - ❑ Pro rozvoj amerického, ale i světového automobilismu byl ozhodující rok 1908, kdy Henry Ford začal v Detroitu výrobu svého proslulého modelu Fordu T, jehož cena byla tak nízká, že si ho mohli dovolit koupit i příslušníci střední třídy. Osobní uta přispěla k rozvoji individuální turistiky, jíž se přizpůsobila i severoamerická turistická infrastruktura. Začaly se stavět hotely a později i mnohem levnější motely, které začaly Američanům sloužit na jejich individuálních cestách.
 - ❑ První motel vznikl v roce 1925 v San Luis Obispo Kalifornii (Jackson 1993). Motely přispěly k rozvoji domácího cestovního ruchu, jenž je v Severní Americe dodnes velmi rozšířený
-

Vývoj, fakta a data o cestovním ruchu v Severní Americe

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- I když podmínky pro rozvoj cestovního ruchu vznikly v Severní Americe o něco dříve než v jiných oblastech světa, masový cestovní ruch mimo území USA a Kanady se objevil až po druhé světové válce, s rozvojem letecké dopravy. Dnes patří Američané a Kanadčané k nejzcestovalejším. Aniž by omezovali domácí cestovní ruch, podílejí se významně i na světovém. Také území jejich států je významně navštěvováno turisty z jiných zemí.

Tabulka č. 2.2 – Pozice USA a Kanady ve světovém cestovním ruchu (2011)

Země	Počet přijíždějících turistů (mil.)	Pořadí ve světě	Příjmy z cestovního ruchu (mld. USD)	Pořadí ve světě
USA	62,3	2.	116,3	1.
Kanada	16,0	15.	16,9	18.

Zdroj: Mácha, P., Siwek, T. a J Havlant, 2011.

- V posledních letech se cestovní ruch v USA a Kanadě vyvíjel obdobně jako v celém světě. Teroristické útoky na New York a Washington ze dne 11. září 2001 negativně ovlivnily počty amerických turistů v zahraničí i počty zahraničních turistů v Severní Americe v roce následujícím (2002). Později se situace normalizovala, ale další omezení přinesla finanční krize v letech 2008-2010, která se více projevila v Kanadě než v USA.

Tabulka č. 2.3 – Vývoj příjezdů zahraničních turistů do USA a Kanady v letech 2005-2011

Země	2005 (mil.)	2007 (mil.)	2008 (mil.)	2009 (mil.)	2010 (mil.)	2011* (mil.)
USA	49,2	56,0	57,9	55,0	59,8	62,3
Kanada	18,8	17,9	17,1	15,7	16,1	16,0

Zdroj: Mácha, P., Siwek, T. a J Havrlant, 2011.

Cestovní ruch v USA

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- ❑ Spojené státy americké (USA), jsou čtvrtým státem světa podle rozlohy (9 372 570 km²) a třetím podle počtu obyvatel (312 mil.). Výkon jejich ekonomiky, politický význam a vojenská síla je řadí na místo první.
 - ❑ Cestovní ruch je významnou součástí jejich ekonomiky a je poháněn především domácí poptávkou.
 - ❑ Příjmy většiny obyvatelstva USA jsou na takové úrovni, že mohou cestovat více než lidé v jiných částech světa. Omezují je pouze poměrně krátké dovolené. Z toho důvodu trvají cesty Američanů v produktivním věku zpravidla kratší dobu, než u Evropanů z nejvyspělejších západoevropských zemí.
 - ❑ Významné je cestování v důchodovém věku (především důchodců střední a vyšší společenské třídy)
-

Tabulka 2.4. Nejnavštěvovanější turistické atrakce v USA v roce 2008

Turistická atrakce	Místo	Počet návštěvníků (mil.)
Náměstí Times Square	New York (NY)	35,0
Bulvár v Las Vegas	Las Vegas (Nevada)	31,0
National Mall a Memorial Park	Washington, D.C.	24,0
Tržnice Faneuil Hall	Boston (Massachusetts)	20,0
Park Magic Kingdom	Orlando (Florida)	17,1
Disneyland	Anaheim (California)	14,9
Fisherman's Wharf a Golden Gate	San Francisco (California)	14,0
Niagarské vodopády	Stát New York	12,0
NP Great Smoky Mts.	North Carolina a Tennessee	9,4
Námořní molo	Chicago (Ill)	8,6
Jezero Lake Mead	Las Vegas (Nevada)	7,6
Universal Orlando Resort	Orlando (Florida)	6,2
Mořský svět (Sea World)	Orlando (Florida)	6,0
Nábřeží řeky San Antonio	San Antonio (Texas)	5,1
Chrám Salt Lake	Salt Lake City (Utah)	5,0
Park Delaware Water Gap	New Jersey a Pennsylvania	4,8
Studio Universal v Hollywoodu	Universal City (California)	4,7
Metropolitní Muzeum	New York (NY)	4,5
Pláž Waikiki	Oahu (Havaj)	4,5
Grand Canyon	Stát Arizona	4,4
Park Busch Gardens Africa	Tampa (Florida)	4,4
Pobřeží u mysu Cape Cod	Barnstable County (Mass.)	4,3
Sea World v San Diegu	San Diego (California)	4,2
Americké přírodovědné muzeum	Manhattan (New York)	4,0

Zdroj: BAEDEKER, R. (2008), America's 25 Most Visited Tourist Sites, *Forbes Traveler* [online:]:
<http://www.forbestraveler.com/best-lists/most-visited-us-tourist-attractions-story.html>

Oblasti cestovního ruchu v USA

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ USA nelze popsat jako jeden region, protože je to obrovské území srovnatelné s menším kontinentem či světadílem (například Austrálií nebo Evropou).
 - ❑ Z hlediska cestovního ruchu dělíme obvykle jejich území na osm menších regionů: šest je v pevninské části USA: Atlantská nížina, Oblast Mexického zálivu, Apalačské pohoří, Oblast velkých jezer, Velké pláně a Kordillery.
 - ❑ Dvě další jsou mimo kontinentální korpus: Aljaška a Havajské ostrovy.
-

- ❑ Tento region zahrnuje nejvýchodnější, nejdříve kolonizovanou část země. V jeho středu je největší městská metropole západní polokoule **New York** (2010 18,9 mil. obyvatel). Zejména jeho centrální čtvrť, **Manhattan**, je turistickou atrakcí světového formátu (mrakodrapy, obchody, divadla - Broadway).
 - ❑ Hlavní město USA - **Washington, D.C.** - je mnohem menší (0,6 mil. obyv., aglomerace Washingtonu má 5,6mil.), ale turisticky velmi významné (především pro svá muzea, umělecké galerie, pomníky, ládní j. budovy, parky).
 - ❑ **Philadelphia** (6,0 mil.) je starým koloniálním sídlem, které po vzniku USA plnilo v letech 1790–1800 funkci prvního hlavního města, než byl poté na zelené louce postaven Washington.
-

- ❑ Zvláštní součástí Atlantského regionu je **Nová Anglie**, oblast nejpodobnější staré Evropě, jejíž metropolí je **Boston** (4,6 mil.). Tady vznikla jedna z prvních anglických kolonií (**Plymouth ve státě Massachusetts**, jejímiž zakladateli byli „otcovépoutníci“ z lodi Mayflower z roku 1620). Dnes je to významné ekonomické a kulturní centrum, jež symbolizuje nejstarší univerzita v USA, Harvardova, v blízkém městě Cambridge.
 - ❑ Jiný charakter má jih regionu, který tvořil jádro secesionistických států v občanské válce (1861–1865); jde o Virginii, obě Karolíny a Georgii. Dnes je zde nejdynamičtější metropolí hlavní město Georgie **Atlanta** (5,2 mil.), hostitelské město olympijských her z roku 1996.
 - ❑ Nejjižnější poloostrov USA, **Florida**, jenž zasahuje již do subtropického klimatického pásma, je hlavní oblastí rekreačního cestovního ruchu tohoto regionu. Jeho hlavní turistickou atrakcí je komplex zábavních parků, Disneyworld, ve městě **Orlando** (2,1 mil.).
-

- ☐ Kromě toho zde leží početná přímořská letoviska podél téměř celého východního a západního pobřeží Floridy, na přilehlých plochých ostrovech a řetězci ostrovů Key West v Mexickém zálivu.
-

- ❑ Tento region je turisticky relativně méně atraktivní. Ekonomicky byl v minulosti méně rozvinutý, ale dnes se významně podílí především na těžbě americké ropy a zemního plynu. To jej posunulo nad americký průměr v HDP na obyvatele (především státy **Louisiana a Texas**), přestože k němu patří stále málo rozvinuté státy jako **Alabama a Mississippi**.
 - ❑ Významným centrem cestovního ruchu je původně francouzské město **New Orleans** (1,2 mil.) založené v roce 1718 v deltě Mississippi, které je kulturním centrem světového formátu (jeho staré jádro tvoří francouzská čtvrť French Quarter, odkud pochází kreolská a cajunská kultura). Patří sem i bohatý a lidnatý stát Texas s největším městem **Houston** (5,9 mil.), kde se nachází centrum kosmických letů NASA, veliká turistická atrakce a také přímořská letoviska při pobřeží Mexického zálivu
-

- Je to nižší, ale velmi dlouhé horské pásmo s několika národními parky, s největším a velmi navštěvovaným **Great Smoky Mountains National Park**, a to na hranicích mezi státy **Severní Karolina a Tennessee**. Nachází se zde řada jeskyní (například nejdelší jeskyně světa Mammoth Cave ve státě Kentucky). V severní části pohoří leží středisko zimních sportů **Lake Placid**, hostitelské město zimních olympijských her v letech 1932 a 1980)
-

- Tento region je ekonomicky velmi vyspělý. V 19. století zde vzniklo jádro tehdejšího amerického průmyslu a byl proto (,ale i pro svou polohu uprostřed kontinentu) nazýván **Heartland**. Asi od 80. let minulého století zde však probíhá ekonomická recese, pomalý, ale soustavný pokles hospodářského významu doprovázený zpomalením či dokonce úbytkem obyvatelstva. Svědčí o tom například skutečnost, že podle HDP na obyvatele je v současnosti hospodářsky nejvyspělejší stát této oblasti **Illinois**, jenž je v celoamerickém měřítku až 18. místě a nejslabší **Michigan** dokonce až na 41. pozici.
- Průmysl i zemědělství jsou tu na mnoha místech překážkou rozvoje cestovního ruchu. Vzhledem k dobré dopravní poloze zaujímají průmyslové areály dlouhé kilometry pobřeží, například **Cleveland** (2,1 mil.) na břehu jezera Erie. Hlavní metropolí oblasti je **Chicago** (9,5 mil.) na pobřeží jezera Michigan a významnou atrakcí je vodopád **Niagara** (jeho větší a atraktivnější část je ovšem na území Kanady)

- ❑ Původní oblast prérií mezi **Mississippim** a **Skalnatými horami** je dnes hlavní obilnicí Ameriky, ve své západní části je nazvaná Vysoké planiny, což je dnes hlavní oblast pasteveckého chovu skotu na maso.
 - ❑ Od **Severní Dakoty** po východ **Arkansasu** se rostírá pšeničný pás (**Wheat belt**), který přesahuje do prerijských provincií Kanady (Manitoba, Saskatschewan a východní Alberta).
 - ❑ V **Jižní Dakotě** a v **Nebrasce** se s ním prolíná kukuřičný pás (**Corn belt**) táhnoucí se od státu Ohio. Turisticky má celá oblast menší význam.
 - ❑ Nejvýznamnějším městem je zde Francouzi založený **St. Louis** (2,8 mil.) nazývaný též „Bránou západu“. Největší je však dvojměstí (3,3 il.) na horním toku řeky Mississippi.
-

- ❑ Několik horských pásem (největší z nich **Skalnaté hory**–Mt. Elbert 4401 m) zasahuje na jihu do Mexika a na severu do Kanady. Zde se nachází nejvíce národních parků v USA (z toho nejvíce ve státě **Kalifornie** – 7 národních parků, Utah – 5 národních parků), včetně nejstaršího národního parku světa, **Yellowstone** (založen 1872), jehož větší část leží ve státě **Wyoming**. Dalšími významnými národními parky jsou **Glacier** (ledovce) a **Sequoia** (sekvoje, nejvyšší stromy světa v Kalifornii).
 - ❑ Pozoruhodný je jeskynní komplex **Carlsbad Caverns**. Z kulturních atrakcí lze zmínit centra hazardu Las Vegas a Reno ve státě **Nevada**. Kordillery se táhnou až k pobřeží Pacifiku, kde leží nejlidnatější a nejrychleji se rozvíjející americký stát, **Kalifornie**, s městskými aglomeracemi **Los Angeles** (12,8 mil.) a **San Francisco** (4,3 mil.). Zde se nachází také nejproslulejší světové centrum filmového řemesla **Hollywood**.
-

- ❑ Největší stát USA leží na severovýchodě kontinentu a je od ostatních území oddělen územím Kanady. Je řídko osídlen a nemá velká města (největší je **Anchorage**). V Aljašských horách se nachází nejvyšší vrchol Ameriky **Mt. McKinley**, indiánským ojmenováním Denali (6 194 m).
 - ❑ Aljaška má osm plošně velmi rozlehlých národních parků (Brána Arktidy – Gates of the Arctic, Wrangel - St.Elias, Denali).
 - ❑ Vzhledem k drsným přírodním podmínkám, poloze i vysokým cenám není tak hojně navštěvována jako jižnější teritoria USA, ale je vděčnou destinací pro milovníky drsné severské a dosud poměrně dobře zachovalé přírody.
-

Havajské ostrovy

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- ❑ Sopečné souostroví neleží v Americe, nýbrž v Oceánii. Od roku 1898 je součástí **USA** (nejdříve jako teritorium, od roku 1959 jako stát).
 - ❑ Po Floridě je to druhá nejturističtější oblast USA. Jejím centrem je ostrov **Oahu**, na němž leží hlavní město **Honolulu** (1 mil.).
 - ❑ Nejvyšším vrcholem souostroví je vyhaslá sopka **Mauna Kea** (4 205 m.n.m.), která je podle své relativní výšky od mořského dna, jež zde má hloubku kolem 5000 m, nejvyšší horou světa. Turisté sem ale jezdí hlavně kvůli plážím (**Waikiki**), korálovým útesům a subtropickému moři.
-

- ❑ Kanada má sice desetkrát méně obyvatel než USA a její hospodářský význam ve světové ekonomice je přiměřeně menší, ale je to stát relativně stejně rozvinutý jako USA a navíc s rozlohou, která je v porovnání s USA dokonce o něco větší.
 - ❑ Pro turistiku jsou však vhodné jen jižní oblasti při hranicích s USA, vedle toho je do pásu o šířce asi 300 km soustředěn téměř veškerý populační a ekonomický život Kanady. Kanada má 36 árodních parků, další tři by měly brzy přibýt.
 - ❑ Kanadské turistické regiony většinou teritoriálně navazují na regiony americké. Na východě leží **Atlantský region** s přístavním městem **Halifax** (0,4 mil. Obyvatel, provincie Nové Skotsko) jeho největším centrem, které navazuje na stejnojmenný region v USA. Významný je například národní park „**Fundy**“ (v zálivu Fundy Bay mezi provinciemi **New Brunšvik a Nové Skotsko**) se skočným přílivem asi 15 m (zřejmě největším na světě).
-

- ❑ V oblasti **Velkých jezer** se nacházejí dvě nejlidnatější a ekonomicky nejvýkonnější kanadské provincie: anglofonní **Ontario** (hlavní město **Toronto** s 5,6 mil. obyvatel) a frankofonní provincie **Quebec** (hlavní město **Quebec** (0,8 mil., největší město **Montreal** (3,8 mil.)).
 - ❑ To je jádro kanadského státu s nejhustší sítí sídel a dopravních tahů. Na pomezí Ontaria a Quebecu leží hlavní město Kanady, relativně malá **Ottawa** (s předměstím Gatineau 1,2 mil. obyv.). V této oblasti se nachází jedna z největších přírodních atrakcí Severní Ameriky, kanadská část vodopádu Niagara, která je větší a přitažlivější než americká část.
-

- ❑ Dál na západ zasahuje **Oblast prérií**, která je pokračováním amerických Velkých plání, a turisticky rovněž patří k nejatraktivnějším. Také **Kordillery** nekončí na 49° s.š., kde leží valná část politické hranice mezi USA a Kanadou. Kanadské Kordillery jsou stejně atraktivní jako ty americké zejména díky neporušené přírodě. Zde jsou umístěny největší kanadské národní parky (**Banff** – nejstarší, zal. 1885, **Jasper**, **Yoho**, **Glacier** – neplést si se stejnojmenným, avšak jižněji položeným národním parkem v USA).
 - ❑ Největším centrem horské západní Kanady je přímořský **Vancouver** (2,3 mil.), město, které má na dosah velmi rozmanité okolí. Díky teplému mořskému proudu má příjemné teplé podnebí, ale v nedalekých horách jsou skvělé podmínky také pro zimní sportování viz ZOH ve středisku **Whistler**).
-

- Na západním pobřeží ostrova **Vancouver** je pro pěší turistiku vyhledávaný národní park „**Pacific Rim**“. V oblasti, kde Kordillery přecházejí do rozlehlé severokanadské nížiny, leží od roku 1922 na hranicích státu **Alberta a Severozápadního teritoria** největší národní park Kanady, Národní park lesního bizona (**Wood Buffalo National Park**), který je svou rozlohou (44,8 tisíc km²) čtvrtým největším národním parkem světa a je srovnatelný s rozlohou některých menších států, například s Dánskem nebo Estonskem.
-

- ❑ Nejrozlehlejším územím Kanady je téměř liduprázdný sever, který zasahuje až do polárních oblastí (**Arktické souostroví**). Lidská sídla se zde vyskytují jen v místech těžby přírodních surovin a jiných lokalitách spojených s ekonomickou aktivitou, zejména dopravní.
 - ❑ Pro cestovní ruch zde nejsou vhodné podmínky. Kolem roku 2000 tu bylo založeno několik velmi rozlehlých národních parků, které jsou však pro turisty prakticky nedostupné. Na nejsevernějším ostrově Arktického souostroví, **Ellsmerově**, leží druhý nejrozlehlejší kanadský národní park, **Quttinirpaak**, v inuitštině „vrchol světa“ (37,8 tisíc km², tzn. o něco více než celá Morava). Je to nejsevernější národní park světa.
-

Použitá literatura

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Viz text
 - MÁCHA, P., SIWEK, T. a J. HAVRLANT, 2011. Destinace cestovního ruchu – Amerika. Ostravská univerzita, Ostrava.
-

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Děkuji za pozornost
